

MOTERŲ DIRVA

Lapkritis (Nov.), 1944

No. 11.

MĖNĖSINIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

Moterų Sąjungos Centro Valdyba 1941-43 m.

Ofiso adresas: 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Telefonas: Yards 4929

Dvasios vadas — KUN. STEPONAS KNEIŽIS, 36 St. George St., Norwood, Mass.

Pirmininkė — ELZBIETA PAURAZIENĖ, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.

I vice pirmininkė — JADVIGA ČEPIULIENĖ, 5526 So. Wolcott St., Chicago 9, Illinois.

II vice pirmininkė — BRONĖ PAJURINSKIENĖ, 1619 So. 50th Ct., Cicero 50, Illinois.

Raštininkė — MARIJON VAIČIUNIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill.

Išėjimė — ELENA STATKIENĖ, 4559 So. Paulina St., Chicago, Illinois.

IZDO GLOBĖJOS

TEKLĖ MAŽEIKIENĖ, 9 Ashmont Ave., Worcester, Mass.

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-tenaw Ave., Chicago, Illinois.

DAKTARĖ—KVOTĖJĀ

DR. SUSAN SLAKIS, 861 So. State St., Lincoln, Ill.

DIREKTORĖS

Connecticut valst. — MARIJONA JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven Conn.

Illinois valst. — MARIJONA PAUKŠTIENĖ, 4318 So. Maplewood St., Chicago, Illinois.

Massachusetts, Maine ir New Hampshire valst. — LIUDVIKA VENČIENĖ, 290 Lawrence, St., Lawrence, Mass.

Mich. valst. direktorė VALERIJA STAPULIONIENĖ, 16870 Stoepel Av., Detroit, Mich.

New York ir New Jersey valst. — STASĖ SUBATIENĖ, 127-08 — 88th Av., Richmond Hills, N. Y.

Ohio valst. direktorė ONA STAPULIONIENĖ, 1218 Castleton Rd., Cleveland Heights, Ohio.

Pennsylvania valst. — PRANĖ SCHEVETS, 193 N. Main St., Pittston, Pa.

Maryland valst. — ANELĖ LAUKAITIENĖ, 812 Hollins St., Baltimore, Md.

SKUNDŲ KOMISIJA

A. WACKELL, 237 Millbury St., Worcester, Mass. K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave., Cicero, Ill. J. SALASEVICIENĖ, 1830 Haldane Rd., Cleveland, Ohio.

ORGANO REDAKTORĖ

SOFIJA SAKALIENĖ, 2056 W. 23rd St., Chicago 8, Illinois.

LITERATINĖ KOMISIJA

ALBINA POŠKIENĖ, 6606 So. Wash-tenaw Ave., Chicago, Illinois.

M. JOKUBAITĖ, 175 Fillmore St., New Haven, Conn.

V. GALNAITĖ, 717 W. 18th St., Chicago, Illinois.

ATSTOVĖS I FEDERACIJOS TARYBĄ

K. SRIUBIENĖ, 1315 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

S. SUBATIENĖ, 12708 — 88th Ave., Richmond Hills, N. Y.

"MOTERŲ DIRVA"

Leidžia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų Sąjunga

PRENUMERATA:

Am. J. Valst metams	\$2.00
Pusmečiui	\$1.00
Vienas egz.	.15
Užsienyje metams	\$2.50
Pusmečiui	\$1.25

"MOTERŲ DIRVA"

2056 W. 23 St., Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

WOMEN'S FIELD

Published monthly by ALRC Women's Alliance of America

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.00
Six Months	\$1.00
Single copy	.15
In foreign countries yearly	\$2.50
Six Months	\$1.25

WOMEN'S FIELD

2056 W. 23rd St. Chicago 8, Illinois
Telephon SEEley 6632

Kol sveikos ir gyvos

Svarstykite svarbų ligoj klausimą

Pastaruoju laiku taip Centro Valdyba, taip "Moterų Dirvos" redakcija pradėjo gauti skundus dėl pašalpų ligoje išmokėjimo pagal naują Konstituciją, kuri, nors seimo priimta, bet da tebėra rankraštyje ir kurios tiktai ištraukos apie pašelpos mokėjimą yra atspausdintos lapeliuose ir išsiuntinėtos kuopoms. Daugeiui narių naujas, seimo priimtas išmokėjimo būdas yra komplikotas, netobulas ir kai kurioms net sunkus aiškiai persistatyti ir suprasti.

Pastarame Centro Valdybos susirinkime šis klausimas ir gi buvo svarstomas. Po geroko išsikalbėjimo, prieita prie vienos išvados—paskelbti "Moterų Dirvoje" du mūs Sąjungos būdai pašelpai ligoje išmokėti, tai yra vienas pagal seną Konstituciją, kitas pagal naują Konstituciją ir trečią paimti iš Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje.

Perskaičius narės savo kuopų susirinkime tegul pasvarsto, kuris būdas yra lengviausias, suprantamiausias ir mums geriausias. Kuopos nutarimą sekretorė lai tuojau praneša Centrai.

Pašelpos išmokėjimo tvarka ir būdas pagal seną Konstituciją

Narių ligoninių teisės

23. Susirgus narė tuojau privalo duoti žinią kuopos Raštininkei.

24. Ligonė, pripažinta gydytojos(o) negalinčia dirbti ir pridavusi nuo gydytojos(o) ir lankytojų paliūdijimus ir prisiūstus į Centrą laiku pagal konstitucijos punktus, turi teisę gauti pašalpą.

25. Moterys ligonės sergančios pa-

laginėmis ligomis negauna pašelpos per du (2) mėnesių po susirgimo. Sergančioms ilgiau kaip 2 mėn., kad ir iš priežasties palago, bus pašelpa mokama po 2 mėn., bet tame laike negali užsiimti jokia darbu nei namų ruošia.

Pastaba. Nemoka pašelpos už abortų arba jas sekančias ligas.

26. Pradžia ligos skaitosi nuo dienos davimo žinios kuopos Raštininkei, esant ant vietos; jei narė gyventų toliau ir jei atsiųsktų laišką, tuomet skaitysis nuo dienos kaip parodyd krasos antspauda, kada laiškas išsiųstas į Centrą per kuopos Raštininkę.

27. Narės, gavusios ligą iš girtybės, arba sergančios veneriškėmis (paleistuvystės) ligomis, pašelpos negauna.

Kuomet pašelpa būna sulaikyta

28. Narė neužsimokėjusi už tris mėnesius yra suspenduota ir nustoja teisės gauti pašalpą per šešis mėnesius nuo dienos suspendavimo. Tokioms narėms bus mokama pašelpa tik po 6 mėnesių nuo dienos užsimokėjimo lygiai kaip naujai įstojusiai į Moterų Sąjungą.

29. Serganti narė laike savo ligos privalo užsimokėti į Sąjungą visus priklausomus mokesčius laiku; kitaip bus atskaityta iš pašelpos.

30. Ligonėms, nustojusioms proto, pašelpa negali būti sulaikyta, bet tokioms Sąjunga turi teisę atitraukti visus priklausomus mokesčius iš jų pašelpos.

31. Svaiginamieji gėrimai laike ligos griežtai draudžiami. Susekus, kad ligonė, imdama pašalpą, naudoja svai-

ginamus gėrimus namie, smuklėje ar kitur, negauna pašelpos toje ligoje ir būna suspenduota nuo pašelpos per 6 mėnesius, ligai pasibaigus.

32. Ligonės, kurioms yra leista vaikščioti, negali savo ligos laike lankyti netik smuklių, bet ir visų kitokių smukliškiųjų įstaigų, kaip klišubruimių ir teatrų, viešų pasilinksminimo vietų ir negali dirbti namų darbo, negali eiti į krautuves, etc. Gydytojos(o) leista eiti ant tyro oro, tai gali tik apie savo namus būti. Neradus ligonės namie, pašelpos negaus.

33. Jeigu narė išvažiavusi į kitą miestą, nepersikelia į vietoje esančią kuopą per 30 dienų, susirgusi negauna pašelpos.

Būdas pašalpą išmokėti

34. Ligonėms išmokama pašalpa kaip tik kuopos Raštininkė atsiunčia Centro Raštininkei reikalingus dokumentus, tai yra gydytojos(o) ir ligonių lankytojų paliūdijimus ir kuopos Valdybos patvirtintus. Centro Raštininkė gavus reikalingus dokumentus, tuoj pasiunčia Centro kvotėjai(ui), kuri(is) peržiūrėjus(ęs) sugrąžina Centro Raštininkei, kuri tuoj išrašo įsakymą, ant kurio Sąjunga Pirmininkė pasirašo, pagal kurio Sąjungos Išdininkė išrašo pašalpą čekiu vardu nurodytos narės ir pasiunčia per kuopos raštininkę.

35. Kiekviena kuopa privalo turėti apsirinkusi savo kuopos gydytoją(ę), kuri(is), sulig kuopos nuomonės, atrodytų nusimananti(is) praktikoje ir teisinga(as); kuri(is) egzaminuotų įstojančias nares ir sulig kuopos noro prižiūrėtų ligones, taip pat išduotų paliūdijimus narių sirgimo. Gydyti ligonę gali tokia(kis) gydytoja(as), kurią(i) ligonė pasirinks, kuri(is) turi išduoti sirgimo paliūdijimą.

36. Jeigu ligonė būtų pavojingame ligos laipsnyje, arba nustotų proto, ir jeigu ji būtų pavienė narė, pašalpa jai į rankas negali būti išmokama. Tada Sąjunga turi teisę palaikyti tokią pašalpą Sąjungos išde pakol ligonė pasveiks arba, matant reikalą, pašalpą išmokės asmenims prižiūrėjusioms ligonę.

37. Jeigu liga tęstųsi kelias savaites ir neilgiau, kaip vieną mėnesį laiko, tuomet užtenka vieną kartą, pasibaigus ligai pristatyti Centro Valdybai minėtus paliūdijimus ir atsiimti pašalpą. Bet jeigu liga prasitęsia ilgiau, tuomet, po mėnesio laiko, ligonė kas dvi savaites priduoja savo kuopos Valdybai paliūdijimą nuo gydytojos(o) apie ligą ir tuojau pasiunčia į Centro Raštinę. Jeigu ligonės blankos nebus pasiųstos laiku į Centrą pagal konstituciją, tada pašalpa skaitysis nuo dienos kada gaus Centras blankas. Ligonei esant ligonbutyje, užtenka priduoti paliūdijimą tik apleidžiant ligonbutį.

38. Jeigu ligonė neturi artimų gimių Amerikoje, tada asmenys, užlaikantieji ir prižiūrintieji ligonę, turi pristatyti Centro Valdybai užtikrinantį dokumentą arba kauciją, kad pašalpa bus teisingai sunaudota užlaikymui ligonės.

Ligos ir gavimas pašelpos

39. Jeigu narė susirgtų chroniška liga kaip tai visose jos formos džiova, dusulys, nervų liga, širdies liga, vėžio liga, eukrine, vandens liga ir panašiai. Visų tų ligų, kurios negalima išgydyti (prasitęsiančia) ir išimtų visą pašalpą, t.y. 6 mėn. pilną ir 6 mėn. pusę, tuomet nors jos liga dar ir nebūtų pasibaigus, tačiau daugiau pašelpos toje pačioje ligoje nebegauna.

40. Jeigu sirgusi narė bile kokia

liga pasveiksta ir toji pati liga vēl atsikartoja, už tą ligą daugiau pašelpo negauna, tik jeigu sirgdama chroniška liga (kaip parodo punktas 37), o pirmiau sirgdama atsimaldautų nebūdama sveika ir nebūtų išėjusi visos pašelpo, pašelpa bus mokama ir toliau, priskaitant laiką sirgimo tąja liga pirmiau, iki bus išmokėtai pilna pašelpa; kada visa pašelpa liks išimta, daugiau sirgdama tąja liga pašelpo negauna.

Pastaba: Sirgdama kroniška liga pasveiktų, antrą kartą susirgus pašelpo negaus.

41. Nors narė būtų išėjusi visą pašelpą, vienok jeigu apsirgtų kitokia liga daugiau pašelpo negauna.

42. Jeigu narė būtų sirgusi trumpai ir pasveikusi, vėl kada nors apsirgtų ta pačia liga, pašelpo negauna. Jeigu apsirgtų kita liga, pašelpą gauna.

Pastaba: Pašelpa (menopauze) iš priežasties amžio permainos, nebus visai mokama.

Pašelpo išmokėjimo tvarka ir būdas pagal naują Konstituciją

Pašelpo išmokėjimo laikas ir būdas

1. Į Pirmą ir Antrą Pašelpo skyrius priimamos narės nuo 16 iki 40 ir pusės metų. Aplikantė, baigianti, ar jau suėjus, 40 metus, turi pristatyti su savo aplikacija gimimo ar krikšto metrikus. Centras peržiūrėjęs metrikus, be atidėliojimo, grąžins kuopai, perdavimui aplikantei.

a) Aplikantės, baigiančios, ar jau suėjusios, 41 metus, gali įsirašyti į Apdraudos-Pomirtinės skyrių, į kurį priimama iki 50 metų. Mokestis tame skyriuje sulig metų, taip kaip parodo to skyriaus lentelė.

b) Narės į Apšvietos skyrių priimamos be amžiaus apribavimo.

2. Serganti narė gali pasirinkti sau gydytoją, tačiau tas gydytojas turi būti legalis ir turintis valstybės leidimą praktikuoti toje valstybėje, kur tenka narei sirgti.

3. Susižeidus, ar serganti kokia fizine, ar protine liga, narė, jei prisi-laiko konstitucijos nustatytos tvarkos, gaus pilną pašelpą per 4-ius mėnesius ir pusę pašelpo per kitus 4-ius mėnesius, vienuose metuose. Narė, išėjusi 8-į mėnesių pašelpą vienų metų laikotarpyje, daugiau pašelpo negali gauti jokioje ligoje, kol nepraeis 12 mėnesių (vieni metai) nuo dienos atsisakymo iš pastarosios ligos, už kurią ėmė pašelpą.

4. Praėjus metams vėl bus mokama 4 mėnesių pilna ir 4 mėnesių pusė pašelpo prisilaikant šios tvarkos:

Narė sirgdama laike vienų metų, viena ar keliomis skirtingomis ligomis, už kurias nėra ėmus pašelpo, gaus pilną pašelpą už kiekvieną tų ligų tik per 4-ius mėnesius tais metais, ir pusę pašelpo už kitus 4-ius mėnesius.

Taip išėjusi 8-į mėnesių pašelpą per vienus metus daugiau pašelpo tais metais negaus, nors pastaroji liga, už kurią narė ima pašelpą, ir nebus pasibaigus.

a) Išėjusi 8-į mėnesių pašelpą laike vienų metų, už vieną, ar kelias skirtingas ligas, narė negali gauti daugiau pašelpo už jokią ligą kol nepraeis vieni metai (12 mėnesių). Praėjus vieniems metams, vėl bus mokama pašelpa kaip nurodyta sekančiame 5-tame paragrafe.

Kiekviena liga, ar sužeidimas, už kurią nėra imta pašelpa iš Moterų Sąjungos, skaitysis nauja liga ir, kaip už tokią, narė turi teisę gauti pilną pašelpą.

b) Toji pašelpa bus skirstoma se-

kančiai: jei narė sirgs chroniška, arba kitokio pobūdžio liga, ar susižeidimu, per ištisus 8-ius mėnesius, vienuose metuose, ir išims 4 mėnesių pilną pašėpą ir 4 mėnesių pusę pašėpos, daugiau pašėpos tokioj ligoj, ar sužeidime, negalės gauti.

c) Nors, išsirus 8-ius mėnesius laike vienų metų keliomis ligomis, už kurias dar nėra ėmusi pašėpos, gaus pilną pašėpą kiekvienoj naujoj ligoj per tą laiką, bet susidarius 8-iems mėnesiams, daugiau pašėpos jokioj ligoj tais metais negaus, nežiūrint, kad ir dar nebus atsimaldavus iš pastarosios ligos. Išėmus 8-ių mėnesių pašėpą vienuose metuose, turi praeiti 12 mėnesių pirm negu narė vėl gali imti pašėpą iš Moterų Sąjungos.

5. Jei narė susirgus bent kokia liga atsisako iš pašėpos neišėmus 4-ių mėnesių pilnos pašėpos ir 4-ių mėnesių pusę pašėpos ir praėjus kad ir keliems metams, susirgtų ta pačia liga, tuomet laikas pirmesnio sirgimo tąja liga bus priskaitytas ir ligonė gaus pilną ar pusę pašėpos tik už likusias savaites (sulig jos rekordų liūdijimo), kurios jai priklauso iš minėtų 8-ių mėnesių.

6. Narė, išėmusi 4-ių mėnesių pilną pašėpą ir 4-ių mėnesių pusę pašėpos, ištisai ar su pertraukomis, už bile kokią ligą, daugiau pašėpos toj pačioj ligoj negali gauti.

a) Narė bile kurio laipsnio, išėmusi 8 mėnesių pašėpą už bent kokią ligą, jei persikeltų iš vieno laipsnio į kitą, arba jei ir išnaujo įstatų į Moterų Sąjungą, tokiai ligai atsikartojus pašėpa nebus mokama.

7. Aplikantė nustojusi kurio nors sąnario, kaip tai piršto, vienos akies, rankos, ar kojos, bet kitaip esanti protiniai ir fizinei normali, gali įstoti į Moterų Sąjungą, tačiau, jei susirgtų,

ir ta liga paeitų iš priežasties nusto sąnario, tokioj ligoj pašėpa nebus mokama.

8. Jei narė, įstodama Sąjungon, būtų užslėpusi savo ligą ir tas bus su-sekta vėliau, ji toj ligoj niekados negaus pašėpos.

9. Ligonei, jei leista vaikščioti ir būti ant oro, turi prisilaikyti to įsakymo būnant tik apie savo namus, jei gydytojo nėra kitaip ant blankos įrašyta. Laike ligos narė negali lankyti klubuimių, krautuvių, teatrų, sve-tainių ar kitų viešų sueigos vietų ir negali užsiimti namų darbu. Peržen-gus šį patvarkymą, arba jei nesirastų namie, kuomet atsilanko ligonių lankytojos, gus pašėpą tik iki to laiko, kaip rodys paskutinių ligonių lanky-tojų blanka esanti pas gydytoją.

Sergančių narių pareigos

1. Susirgus narė, ji pati, ar jos pri-žiūrėtojai, turi pranešti kuopai ir ga-vus iš finansų raštininkės reikalingas blankas, privalo jas aiškiai ir tinka-mai rašalu išpildyti, taipgi turi pri-daboti, kad kiekviena blanka būtų liku pristatyta kuopai.

a) Geltoną blanką, numeris pirmas, išpildo gydytojas, kurio priežiūroj li-gonė randasi. Ji turi būti sugrąžinta kuopos finansų raštininkei bėgiu 7 dienų nuo pasidavimo po pašėpa. Finansų raštininkė turi pridaboti, kad blanka, numeris pirmas, būtų pasiųs-ta Centro daktarui bėgiu 14 dienų nuo dienos narės pasidavimo po pašėpa.

b) Praėjus 14 dienų, jei blanka, numeris pirmas, dar nebus pas Cen-tro daktarą, tuomet pašėpos išmokė-jimas skaitysis nuo dienos, kada Cen-tro daktaras gaus numerio pirmo blanką.

c) Jei visos trys blankos, numeris

pirmas, antras ir trečias, bus sykiu pasiųstos, ligai pasibaigus, tokios blankos nebus užtvirtintos ir už tą ligą pašalpa nebus mokama.

2. Narė skaitosi serganti ir po pašalpa nuo tos dienos, kada kuopos finansų raštininkė gauna pranešimą apie ligą.

3. Pašalpa už pirmą ligos savaitę nemokama, bet, jei liga tęstusi ilgiau, tada bus mokama nuo dienos, kada pranešta finansų raštininkei apie narės ligą.

4. Susirgus ir pridvus bėgiu 7 dienų blanką, numeris pirmas, jei liga tęstusi neilgiau 4 savaitėms, tuomet užtenka pristatyti kuopos finansų raštininkei vieną ligonių lankytojų blanką, numeris antras, sykiu su atsisakymo blanka, numeris trečias. Tos dvi blankos privalo būti tinkamai išpildytos ir su ligonių lankytojų prižiūrėjusio gydytojo ir pačios ligonės parašais.

Jei liga užsitęsė ilgiau, tuomet, po ketvirtos savaitės, ligonių lankytojų blankos, su lankytojų ir gydytojų parašais, turi būti kuopai pridutos kas 14 dienų.

5. Kuopos raštininkė, gavusi iš ligonės blankas, privalo peržiūrėti, kad viskas būtų tvarkoj, ir bėgiu 5 dienų, išsiųsti Centro daktarui.

6. Pirm pasiduodama į ligoninę narė, ar kas iš namiškių, turi pranešti apie tai kuopos finansų raštininkei.

LRKSA pašalpos išmokėjimo tvarka ir būdas

STRAIPSNIS 35.

Narių Teisės.

1. Narys užsimokėjęs visas nustatytas mokestis Centrai ir kuopai, susirgęs ar sužeistas turi teisės gauti pašalpą.

2. Pašalpos periodas ligoje, sužeidimuose ar kitose fiziškose negalėse skaitysis po šešių dienų nuo davimo žinios kuopų raštininkui. Jei narys gyventų toliau nuo savo kuopos, ar pavienis narys, jis turi pranešti apie savo susirgimą registruotu laišku Susivienymo Centro Sekretoriui ir pašalpos periodas skaitysis po 6 dienų nuo gavimo pranešimo Centre. Pašalpos nebus mokamos už sekmadienius.

3. Ligonis pirm pasidavimo į ligoninę, turi pranešti kuopos raštininkui.

4. Kuopos raštininkas gavęs žinią apie nario susirgimą ar sužeidimą, tuojau turi priduoti Ligonio Blanką Nr. 1, kuri turi būti išpildyta teisėtai praktikuojančio medicinos daktaro. Išpildyta blanka Nr. 1, turi būti pasiųsta Susivienymo Daktarui Kvotėjui bėgyje 14 dienų nuo susirgimo ar sužeidimo. Jeigu minėta Blanka bus priųsta vėliau, negu į 14 dienų, tai pasidavimas pašalpon skaitysis nuo dienos, kada Blanką Nr. 1 gaus Daktaras Kvotėjas.

5. Ligonį Blanka Nr. 2 turi būti siunčiama Susivienymo Daktarui Kvotėjui kas dvi savaiti. Jei Blanka Nr. 2 nebus reguliariai prisiunčiama kas dvi savaiti, tai bus laikoma, kad pašalpos perijodas yra pasibaigęs. Pašalpa bus mokama iki kol Blanka Nr. 2 bus reguliariai siunčiama ir liūdiama medicinos daktaro. Atsitikus sužeidimui, jeigu narys gauna darbininkišką kompensaciją, Ligonį Blanka Nr. 2 siunčiama Centrai be gydytojo parašo. Užtenka kuopos lankytojų ir kuopos viršininkų parašų.

6. Ligonį Blanka Nr. 3 turi būti išpildyta medicinos daktaro taip greitai, kaip ligonis pasveiksta, ir turi būti pasiųsta Susivienymo Daktarui Kvotėjui.

7. Nariai priklausanti atskirų (pavienių) kuopon, jų pasidavimo pašalpon laikas skaitysis po 6 dienų nuo gavimo registruotu laišku pranešimo pas Susivienymo Sekretorių, kad narys yra sergantis ar sužeistas. Pas vietinį daktarą turi būt išpildytos sergančio ar sužeisto nario blankos, kurios turi būt užtvirtintos Notary Public parašu ir antspauda.

8. Narys ar narė ėmę pašalpą ligoje, negalės persikelti į aukštesnį pašalpos skyrių be 2 metų po pašalpos gavimo.

9. Naujai prisirašiusios į pašalpos skyrių moterys apsirusios gimdymo liga po 8 mėnesių po prisirašymo į pašalpos skyrių, pašalpos negauna.

10. Kiekvienas narys, dar neėmęs pašalpos ir nesirgęs chroniška liga, gali persikelti į aukštesnį pašalpos laipsnį.

11. Narys persikėlęs aukštesnin laipsnin, to laipsnio pašalpą gaus tik po šešių mėnesių. Persikėlęs į žemesnį laipsnį, to laipsnio gaus nuo dienos persikėlimo.

STRAIPSNIS 36.

Pašalpos Gavimas.

(Šis pataisytas 37-tas straipsnis paliečia visus Susivienymo narius ir įeina galėje nuo liepos 1 d., 1936 m.)

1. Visų Pašalpos skyriaus laipsnių nariai turi teisę gaut pašalpą už 150 darbo dienų pilną ir už 150 darbo dienų pusę pašalpos, kuomet yra geram stovy, tai yra, pilnai užsimokėję savo mėnesines duokles ir asesmentus, kaip tą nustato Susivienymo konstitucija ir įstatai.

2. Pašalpos išmokamos keturiais periodais, suskirstytais į pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą periodus.

3. Narys gaus pilną pašalpą pirmam perijode nedaugiau, kaip už 90

dienų; nedaugiau 60 dienų antram perijode; nedaugiau 75 dienų pusę pašalpos kiekvienam trečiam ir ketvirtam perijoduose, nustatant, kad mažiausia dvylika mėnesių ar daugiau laiko turės praeit tarp kiekvieno perijodo. Pirmas perijodas prasidės, kai apie nario ligą ar sužeidimą bus pranešta jo vietinėse kuopos sekretoriui, ir tęsis arba pastoviai arba su pertraukom iki pilna pašalpa bus išmokėta už 90 dienų.

4. Antras perijodas prasidės po vieno metų ar daugiau nuo pirmojo perijodo paskutinės pašalpos gavimo datos, ir tęsis pastoviai ar su pertraukomis iki 60 dienų pilna pašalpa bus išmokėta.

5. Trečias perijodas prasidės po vieno metų ar daugiau nuo antrojo perijodo paskutinės pašalpos gavimo datos, ir tęsis pastoviai ar su pertraukomis iki 75 dienų pusinė pašalpa bus išmokėta.

6. Ketvirtas perijodas prasidės po vieno metų ar daugiau nuo trečiojo perijodo paskutinės pašalpos gavimo datos ir tęsis pastoviai ar su pertraukomis iki 75 dienų pusinė pašalpa bus išmokėta.

7. Narys gavęs pašalpą už 150 dienų pilną ir už 150 dienų pusinę daugiau pašalpos negaus ir automatiškai nustos narystės Pašalpos skyriuje ir toliau jo duoklės nebus kolekтуojamos; toks narys galės pasilikti tik Apdraudos skyriaus klasės nariu.

8. 50-tas Jubiliejinis Seimos panaiškina 37-to straipsnio aiškinimą kas link visų pridėtų ir išmokėtų reikalavimų, su išimtimi, jei už 300 dienų pašalpa yra išmokėta pilnai, toki nariai daugiau pašalpos negaus. Taigi, pirmasis 90 dienų perijodas prasidės liepos 1, 1934, kaip tas yra nurodyta pataisytam straipsny 36-tam, priimtam šio Seimo, kuris laikomas veikian-

čiu nuo liepos 1, 1934. Kitais žodžiais, prie pašalpų nebus skaitomas laikas prieš liepos 1, 1934, išskiriant tuos narius, kurie yra išėmę pašalpą pilnai už 300 dienų ir jie daugiau pašalpų negaus. Nariai išėmę visą pašalpą sulig originalės interpretacijos, neturės teisių prie tolesnių pašalpų ligoje ar sužeidimuose už kuriuos gavo išmokėjimus.

9. Moterys, sergančios gimdymo ligomis, išskiriant 1-mą savaitę, gauna pilną pašalpą nedaugiau kaip už 14 paprastų savaitinių dienų.

STRAIPSNIS 37.

Pašalpos Išmokėjimo Būdas.

1. Ligoniams pašalpa išmokama, kaip tik Susivienymo Centras gaus iš Kaktaro Kvotėjo ligonio sirgimo blankas.

2. Kuopų viršininkai turės privilegiją rekomenduoti kuopos medikalį kvotėją, kurį užgirs ar atmes Vyriausias Medikalis Kvotėjas. Kuopos medikalis kvotėjas egzaminuos aplikantus narystei ir išpildys aplikacijos formas. Vienok narys gali pats pasirinkti gydytoją ligos atveju, kuris jį gydys ir išpildys sirgimo formas.

3. Jeigu narys kritiškai serga, pašalpa gali būti mokama tokiam asmeniui, kurį narys paskirs. Protiškai sergančio nario pašalpa mokama globėjui legaliai teismo paskirtam ir turinčiam jurisdikciją kas link protiškai sergančio nario.

4. Ligoniiui pasiduodant ligoninėn, reikia išpildyti Blanką Nr. 1, ir išsirašant iš ligoninės, jeigu pilnai pasveikęs, išpildyt Blanką Nr. 3. Jei ligonis nori gauti pašalpą dalimis, tai ir ligoninėj būdamas privalo siųsti Dr. Kvotėjui Blanką Nr. 2 kas dvi savaiti.

5. Sulig kuopos nurodymo, reikalui

esant, pašalpa galės būt išmokama kas dvi savaiti arba mėnesis, arba kartą pasibaigus ligai.

6. Ligoniiui neturint artimų giminių Amerikoje, kurie užsiimtų jo prižiūrėjimu ir, jeigu jį prižiūrėtų ir užlaikytų svetimi žmonės, tuomet pastarieji norėdami, kad pašalpa būtų išmokama į jų rankas, turi pristatyti Centro Valdybai užtikrinantį dokumentą arba kauciją, kad pašalpa bus teisingai sunaudota sergančio nario užlaikymui.

7. Jeigu ligonis mirtų neišėmęs visos pašalpos, kuri jam priklauso, tuomet likusioji pašalpa bus išmokama paveldėjams kartu su jo pomirtine.

8. Narys gavęs iš Susivienymo Centro Sekretoriaus pranešimą, kad sulig Susivienymo Konstitucijos ir priimtų visų pataisų, jis negali skusti Liet R. K. Susivienymą Amerikoje į šio ar kito steito civilį teismą dėliai išgavimo pašalpos, pirmiau neatsikreipęs į Pildomąjį Komitetą ir jeigu Pildomojo Komiteto susirinkimas nuspręs nemokėti, tai jis gali atsišaukti į Susivienymo Seimą galutinam nuosprendžiui. Jeigu Seimo nuosprendis bus nepatenkinantis, tai galės tada kreiptis į šalies civilį ar federalį teismą laike vienų metų Seimui pasibaigus. Praėjus vieniems metams po Susivienymo galutinio sprendimo jokios įstatymų akcijos negali imtis.

STRAIPSNIS 38.

Kuomet Pašalpa Bus Sulaikyta.

1. Kuomet narys neužsimoka savo mėnesinių duoklių ir asesmentų per tris pilnus mėnesius reguliariam mėnesiniam susirinkime kuopos sekretoriui, ipso fakto, lieka išbrauktas. Atsitikime ligos ar negalės jis negauna jokių pašalpų.

2. Susirgus laikotarpy ketvirtu,

penkto ar šešto mėnesio nuo datos, kuomet nario duoklės ir asesmentai turėjo būt sumokėti reguliariam mėnesiniam susirinkime kuopos sekretoriui, ir jeigu jis užsimokėjo savo duokles ir asesmentus pilnai laike savo ligos, pašalpos negaus.

3. Sergantis narys, laike savo ligos, privalo mokėti į Susivienymą visus priklausančius mokesčius į laiką; jeigu atsisakytų mokėti, bus sulaikyta pašalpa.

4. Svaiginantieji gėrimai laike ligos griežtai uždrausta. Susekus, kad ligonis naudojo svaiginančius gėrimus namie, ar kur kitur, toje ligoje pašalpos negauna.

5. Ligoniai, kuriems yra leista vaikščioti, negali laike savo ligos lankyti ne tik smuklių, bet ir visokių kitokių smuklinių įstaigų.

6. Sergantis narys neklausantis jį gydančio medicinos daktaro patarimų ir nurodymų ir t.t. nustoja pašalpos gavimo teisių nuo dienos, kai apie tai daktaras liūdyja.

7. Naujai įsirašę nariai apsirgę kokia nors kroniška liga neišbuvę Susivienyme 1 metų laiko, negauna pašalpos ir lieka pašalinti iš pašalpos skyriaus. Įmokietieji pinigai gražinami.

8. Narys gavęs ligą iš girtuoklystės, kaip tai: girtas būdamas susižeistų, arba būt sužeistas muštinėse, nustotų proto ir t.t. pašalpos negauna.

9. Narys gavęs ligą iš paleistuvystės, kaip tai sifilį (bent kokios rūšies), gonorrhoea, epydidimitis, pharyngitis ir t.t. pašalpos negauna.

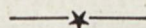
10. Moterys sergančios iš priešas ties persileidimo (obortion), symptoms of menopause, metrorrhagia ir menorrhagia, miscarriage (išsimetimas), premature labor ir kt. pašalpos negauna.

11. Moterys sergančios neštumo liga

(toxemeas of pregnancies) pašalpa gauna tik tada, jei užsilaiko lovoj.

12. Sergantiems nariams iš priešas ties senatvės arba dėl netekimo kokio nors sąnario, jeigu daktaro pripažįstamas sveiku, pašalpos nemokama.

13. Nariai išvažiuavę iš Amerikos Jungt. Valstybių ir Kanados ribų, ligos atvejais, pašalpos negauna, bet dviejų metų laikotarpy sugrįžę į Amerikos Jungtines Valstybes ir Kanados ribas vėl lieka pilnateisiais nariais, jei būdami užsieny mokėjo visas Pašalpos Skyriaus mokesčius.

Atsiųsta paminėtina knyga

Mūsų gyvenimas tai lyg putojanti audringą jūrą. Ne viena siela čia blaškosi ir patekus į pagundų verpetus sudūšta į kietas gyvenimo uolas. Vandenynų pajūryje žmonės pasistato aukštus ir toli, toli nušviečiančius jūros švyturius, idant suklydę jūrininkai galėtų jau iš toli matyti, kur jie turi plaukti. Ir gyvenimo jūroje Dievas pastato nemažą tokių spindančių švyturių. Tai Katalikų Bažnyčios pažiba—Šventieji. Jų kilnus pavyzdys, dar geriau negu tie pajūrio švyturiai mums rodo mūsų amžinojo išsigelbėjimo Uostą, kviečia ir mus artintis į amžinosios mūsų Tėvynės pakrantes. Naujai "Darbininko," 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass., išleista, Vyskupo Būčio senai rašyta knyga "*Švenč. P. Marijos Apsireišimai Liurde*" kaip tik mums atskleidžia du dvasiniam gyvenimui švyturiu, vieną galingiausiai ir toliausiai šviečiantį—Švenčiausią Panelę Mariją, o kitą kuklų, mažą bet toli žerėjantį—Šv. Bernadetą, Marijos ištikimą ir meilią tarnaitę.

Dovanos už naujus sumanymus

AN IMPORTANT ANNOUNCEMENT

Something new and interesting. An opportunity to earn money for your suggestions and advice.

The Supreme Officers of the American Lithuanian Roman Catholic Women's Alliance, at their meeting held at Chicago, Illinois, on August 6th, 1944, voted to conduct an Essay Contest. The subject to be:

How to improve the organization, or how to win new members and retain them, or what do members expect from the organization.

Entries must be postmarked not later than Jan. 1st, 1945. All members and District Directors are eligible to enter, excepting the Supreme Officers.

Three prizes will be awarded, First—Five dollars; Second—Three dollars; Third—Two dollars.

Entries will be judged for sincerity and interest. The Judges decision will be final. Duplicate prizes will be awarded in case of a tie. No entries will be returned. Entries, contents and ideas therein will become the property of the A.L.R.C. Women's Alliance.

Essays may be written in the Lithuanian or English languages.

Winning essays will be published in The Women's Field (Moterų Dirva.)

All letters should be sent to:—

OFFICE OF A.L.R.C. WOMEN'S ALLIANCE,

4559 So. Paulina Street,
Chicago 9, Illinois.

SVARBŪS PRANEŠIMAS SAJUNGIETĖMS

Moterų Sąjungos Centro Valdyba savo susirinkime, laikytame Chicagoje, Rugpiūčio 6, 1944, nutarė įgyvendinti ką nors naujo — įdomingo, būtent kontestą temoje:

Kaip pagerinti organizaciją, arba kokių būdu gauti daugiau naujų narių ir jas palaikyti, arba ko narės gali tikėtis iš organizacijos.

Šis kontestas prasidėjo Spalio 1-ą, 1944 ir tęsis iki Sausio 1-mos, 1945. Už geriausius sumanymus bei patarimus suteikta trys dovanos. Pirma — penki doleriai; Antra — trys doleriai; Trečia — du doleriai.

Konteste gali dalyvauti kiekviena sąjungietė, valstijų direktorės, išskiriant Centro valdybos nares.

Nuoširdžiai kviečiu visas sąjungietes imti dalyvumą šiame konteste. Reiškite savo mintis, savo nuomones. Patiekite savo patarimus bei sumanymus organizacijos gerovei bei augimui.

Laiškus siųskite į Centro Raštinę, 4559 So. Paulina St., Chicago 9, Ill., ne vėliau Sausio 1-mo, 1945.

Teisėjų nuosprendis bus galutinas. Prisiųsti laiškai nebus grąžinami. Visi prisiųsti laiškai, jų turinys ir sumanymai taps nuosavybė Moterų Sąjungos. Laiškai gali būti rašomi lietuvių ar anglų kalbose.

Kontesto laimėtojų laiškai tilps "Moterų Dirvoje."

Elizabeth Paurazas,
President.

Tetos Laumikienės Kampelis

LINKSMUMAS

Kur tik šiandien pasisuksime, nežiūrint kokis praeivis mus prakalbins, ar mes savo mintis jam pareikšime, ar versime didmiesčio ar užkampio kaimo laikraščius—visur rasime tą vieną nelaimingą mintį—nusiskundimas, kritikos, nusiminimai.

Pergyvenę tiek daug karo skausmingų įvykių turime žiūrėti, kad yra dar viena pusė pasaulio, kuri spindi ramybe ir džiaugsmu.

Sykį vienas žmogus stovėjo greta garsaus astronomo ir, gavęs progos per teleskopą pažiūrėti į dangaus žvaigždes iš džiaugsmo prabilo: “KOKIOS GRAŽIOS ŽVAIGŽDĖS!” Bet astronomas linksmam nusišypsojo ir tarė: “JEI ŽVAIGŽDĖS MUSŲ PUSĖJE IŠRODO TOKIOS GRAŽIOS, KOKIS TURI BUTI GRAŽUMAS DIEVO PUSĖJE.”

Sekmadienyje būdama bažnyčioje akyviai seki kunigo laikomas šv. Mišias, kuriose yra žodžiai: “SURSUM CORDA” (PAKELKIME ŠIRDIS). Atėjo laikas, kad mes suprastumėm Dievo tikslą kūrime pasaulio. Pasaulis nebuvo įkurtas nuliūdumui, bet prisirengimo keliui į amžiną laimę.

Visa nelaimė, kad šių dienų pasaulis, paskendęs pabrangose, pamylėjo vien tik save ir savo užgaidas, ir pamiršo, kad greta jo stovi artimas, kuris taip pat trokšta atsiekti gyvenimo laimės taką čia, ant žemės, ir amžiną Dievo užmokestį Danguos karalystėje.

Pasaulyje šiandien trūksta saulės šviesos. Turime linksminti žmones, tuomet bus tik pusė nesutikimų ir dešimta dalis mažiau blogumų. Nėra didesnės kasdieninės tobulybės, kaip

linksmumas. Ši kokybė žmoguje išsiliejus žmonių tarpe yra kaip gaivinanti saulės šviesa dienos laiku ir gaivinanti ryto rasa išdžiuvusiai žolei. Šypsena linksmo veido greitai skleidžiasi ir netrukus bendrauja linksma dvasia, kuri ją pagimdė. Surugus nuotaika dažnai surukština kitų linksmumą ir savo aplinkuma permaino į nuolatinį tamsumą.

Gyvenime nuolatos mėgau linksmumą, nei kaip linksmybę. Pirmasis yra veiksmas, antrasis yra vien tik minties pripratimas. Linksmybė greitai baigiasi ir kaip oras mainosi; linksmumas kaip tiesa, nusistovėjusi yra nuolatiniai. Linksmybė kaip blyksterėjimas žaibo, trūksta tamsume dangaus debesų ir žiba valandėlę. Linksmumas užsiŃaiko kaip dienos šviesa žmogaus mintyje, pripildydama ją pastovia ir nuolatine ramybe. Jei paklaustume dalies žmonių, paskendusį pasaulio pilnume apie šį dalyką, jie sakytų, kad, jų manymu, yra penkios paslaptys linksmybei surasti, būtent:

PINIGAI, PINIGAI, PINIGAI, PINIGAI ir PINIGAI.

Sykį viena nuliūdusi našlė nuėjo pas burtininkę, kuri nudavė, kad ji gali pasikalbėti su našlės mirusiu vyru.

“Baltrau,” tarė našlė, “ar tu esi dabartiniame laike linksmas?”

“Esu begalo linksmas,” atsakė Baltraus balsas.

“Ar esi linksmesnis, nei kada su manim buvai ant šios žemės?”

“Taip, esu daug daugiau linksmesnis, ne kaip gyvenau su tavimi ant žemės.”

“Pasakyk man, Baltrau, kaip jausia apsiverkus našlė.

“Danguje,” atsiliepė Baltrus, “aš negyvenu danguje.”

Sąjungietės! Padėjusios juoką į šalį, klausime savęs, kiek gero mes galėtume padaryti pasaulyje pradėdamos nuo savęs ir savo namų, jei mokėtumėm ugdyti savo šeimos širdyje linksmumo tobulybę? Žinau, daugelis pasakys, kodėl tik mes vienos moterys turime tą darbą pradėti? Kodėl vyrai, vaikai neparodo prisiryžimo prie linksmumo? Ką reiškia saulutė gėlėms, tą reiškia žmonijai moteriškės linksmumas. Būdami arti mūsų jie išmoksta atnaujinti savo dvasią. Kodėl mums nepabandyti ir įdėti rimtą pasiryžimą—perleisti tą malonumą kitiems? Puse gyvenimo kovų laimėsime, jei save pažabosime ir nusistatysime niekados niekados netarti nei jokio žodžio, kuris atneštų liūdnumą ir nesutikimą. Kiekvienas iš mūsų kada nors gyvenime esame patyrę, kad linksmas prie-

telis yra kaip saulėta diena, kuri praskleidžia savo šviesą aplink save, ir daugelis iš mūsų galime, jei trokštame, padaryti iš šio pasaulio palocių ar kalėjimą.

Moterys nepamirškime, kad oro klimatas daug prisideda prie linksmumo, bet maistingas valgis, sveikas vidurių virškinimas ir stipri sveikata daug prisideda, kad užlaikyti tą likusią linksmumo ugnelę. Ar dabar suprato, kodėl pradžioje sakiau, kad mes daug galime prisidėti prie palaikymo linksmumo kitų širdyse ir mintyse.

Būti linksmam, svarbu, kad mūsų būdas būtų linksmas ir patenkintas, ne niurus, nelinksmas. Palinkimas vilčiai ir džiaugsmui yra tikras turtingumas; palinkimas į baimę ir nuiliudimą yra žmogaus tikras girnų akmuo užnertas ant kaklo. Jei jaučiuosi, kad galiu atsiųsti gaivinančią saulutę į gyvenimą kito žmogaus, tuomet pastiprinu save, kad aš dirbu sykiu su savo galingu Dievu.

Apdenkime saviškius Lietuvoje

Lapkričio 5 dieną prasidėjo vėjus nuo karo nukentėjusiems Lietuvos žmonėms rūbus ir avalynę Amerikoje rinkti—Clothing Campaign for Lithuanian. Tai Amerikos valdžios užgirtas vienas būdų nukentėjusiai Lietuvai gelbėti.

Nuo karo nukentėjusioms kitoms valstybėms tų tautų žmonės ir nuoširdūs amerikiečiai ta kryptim jau seniai veikia. BALF (Bendras Amerikos Lietuvių Fondas) tėra jauna šalpos įstaiga. Bet jai lemta atlikti didelį darbą. Norint prilygti jau seniai vei-

kiančioms kitų tautų šalpos įstaigoms, mums, lietuviams teks sunkokai padirbėti.

Darbas pradedamas sparčiai vystyti. Tai visų lietuvių darbas. Visų grupių parama ir pagalba reikalinga. Dėl to bent dabar, išmušus valandai, kada Lietuvai reikia mūsų pagalbos, privalome jėgas sujungti ir dirbti bendrai. Lietuva kelis kartus matė aktualių karo frontą. Ir dabar Lietuvos žmonės yra karo ugnį. Mūs senoji tėvynė, mūs tėvų žemė, išnaikinta, jos

žmonės išblaškyti. Jiems pagalba būtina!

Rinkime rūbus Lietuvai dabar

Tuo reikalu ir atsišaukiame į kolonijų veikėjus. Prašome organizuoti rūbų Lietuvai rinkimą. Surinktuosius drabužius prašome laikyti savo parinktose patalpose iki Lapkričio 1 d. Vėliau pranešime kur rūbus išsiųsti ir pateiksime smulkias instrukcijas. Tuo laiku jau numatome turėti New Yorke sandėlį.

Nukentėjusiems Lietuvos gyventojams amerikiečiai nuoširdžiai ir dosniai gelbsti. Mūs giminėms Lietuvoje jie pasiryžę teikti visokeriopą pagalbą. Mes, lietuvių kilmės amerikiečiai, *tuo labiau privalome atjausti savuosius Lietuvoje, senojų mūsų protėvių, tėvų žemelėj, pilnoje kapų, vargo, ašarų ir kraujo.. Ir daug galime gelbėti, jei suglausime jėgas, sukaupsime energiją, ne dalį, bet visą energiją bent vajaus laiku, kad musiškiečiai Lietuvoje pajustų pagalbą.*

Kaip suorganizuoti rūbų rinkliavą?

Greičiausias ir kitų išmėgintas būdas, organizuoti rūbų rinkliavą toks: tuojau organizuoti grupes, skyrius ar narius. Pavieniai reikalingi savo įtakos organizuoti kitataučius. Parapijų draugijos, klubai, kurie darbui užjaučia, galit skaitytis šios organizacijos skyriais. Svarbu organizuoti savo tautos žmones, *bet ypatingai prašome pakviesti ir ne lietuvių kilmės amerikiečius, kurie nori ir gali Lietuvai gelbėti.* Užmegskim santykius su įtakingais žmonėmis, kurie išsigali ir nori mums gelbėti, kurie tik laukia kvietimo. Šalpai neatsisakys.

Čia organizuojama Amerikos pagalba Lietuvai, ne vien lietuvių pagalba saviškiams Lietuvoje.

Keli žmonės gali suorganizuoti skyrių. Tuoj gaukite patalpas rūbams. Atsišaukite per savo apylinkės spaudą. Pateikite čia mūs paduotų minčių. Paprašykite automobilistų ir sunkvežimių (trokų) savininkų rūbus nuvežti. Nepamirškite pasidarbavusiems padėkot. Įvertinkite talkininkų darbą aprašydami spaudoje. Tiek lietuviška, tiek amerikiečių spauda mielai talkininkaus.

Atlikime savo pareigą!

Dirbkim turėdami mintį, kad kiekvienas gautas rūbas apdengs mūsų tėvelį, motinėlę, brolelį, seselę ar giminę. Mes gerai žinome, kad Lietuvos žmonių viltys yra Amerikoje, mums. Jie žino, kad mes čia turime šiltą pastogę ir prieglaudą. Mes jiems per metų metus tą esame sakę ir įrodę. Mes pereito karo laiku nukentėjusius Lietuvoje parėmėme. Mes siuntėme pagalbą nepriklausomai Lietuvai. Gelbėsime ir dabar, kada Lietuva jau trečią kartą karo ugnies naikinama.

Alkaną papenėk, sergantį pagydyk, benamį priglask, nusivylusį suramink, o nuogą aprenk! Nelaimėj pažinsi draugą. Težino Lietuva, kad mes su ja!

Rūbų Lietuvai Vajaus darbui BALF Valdyba pakvietė žinomą visuomenininką, laikraštininką, radijo kalbėtoją Joną Valaitį, kuris suteiks platesnių žinių apie rūbų rinkimą, tvarkymą, vajaus organizavimą ir siuntimą. Visais rūbų vajaus reikalais malonėkite kreiptis į

**UNITED LITHUANIAN RELIEF
FUND OF AMERICA, INC.,**

19 West 44th Street,
New York 18, N. Y.

Tel. MUrray Hill 2-8062.

c-o Jonas Valaitis. Room 510.

E. Shoyen.

BALTOJI VERGĖ

R o m a n a s

(Tęsinys)

Nepaspėjo jis baigti sakinį, kaip pasigirdo riksmas, daugybės arklių trypinimas ir vaikomos gaujos triukšmas ir jie pamatė baltą, auksintelaitę kareta, apsuptą ištisos voros apsiginklavusių ilgais rapnikais raitelių.

—Garemo damos dvariškių karetojų, —paaiškino Strick.—Kareta apsistojo ir dvi damos tankiose vualėse lipo laiptais vedančiais žinomon burtininkėn. Čia pat priešais radosi mūgės aukeijono salė.

Jie įėjo į gigantiško dydžio namus su stiklo stogu... ir vidury su paauskštinimu. Buvo nenutildomas šimto balsų ūžimas. Turkai, arabai, žydai, visų rytų tautų atstovai klykė, rūkė, užkandžiavo, barėsi arba paprastai plepėjo.

Paauskštiniame buvo keleta šimtų moterų įvairių rasių ir tautų. Čia pat radosi ir vaikai visokio amžiaus. Tarp jų, kaip piemuo tarp bandos, pasirodė senas baltplaukis eunukas ir siūlė pirkėjams apžiūrėti prekes. Paskui pasigirdo skambutis, užstojo tylą; paauskštiniui sujudėjo Egipto, turkų ir žydų pirkėjai, ypatingai eunukai. Pirmu numeriu ėjo negrės. Vaikus atiminėjo iš motinų, skyrė savus; vienus pardavė po vieną, kitus urmu. Paskui išvedė būrį jaunų Europos drapanose mergaičių. Surištos už nugarų rankos, papurpę nuo ašarų vokai, žymės gilaus skausmo veiduose—rodė iškęstus kankinimus. Pardavėjas suriko:

—Mergaitės iš Pabaltės provincijų! Mergaitės iš Lenkijos! Iš Valachijos,

iš Bosnijos. Tuzinas francių, penkios vokietės!

Žydai ir eunukai spaudėsi pirmyn, apžiūrėjo prekes ir pradėjo derėtis perkirsdami kits kitą, keldami kainas, kol galop visos nebuvo parduotos.

—Kas bus su visomis šitomis nelaimingomis?—užklausė Lordas.

—Kai kurios prapuls vietos garemos, kitos pateks į europiškų paleistuvybės namus Perū, o likusios bus išsiųstos į namus Suezo, Egipto, Mažos Azijos ir kt.

Ilgesiu širdyje išėjo lordas Gorwick iš aukeijono salės, pamesdamas bykokią viltį rasti kada nors Almą.

Tuo laiku, kaip lordas Gorwick ir Strick lankėsi aukeijone, Alma buvo keleta žingsnių atstu nuo jų pas burtininkę ir su šypsena klausė jos pranašavimų, kuriuos vertė iš turkų kalbos Siuleika—Ligfried. Burtininkė jai pranašavo blizgančią ateitį, aukštą padėtį gareme. Bet kai Alma išreiškė norą—rasti galimybę nukreipti nuo savęs nemylimo vyro atydą, Murita davė jai karolius, kurie suteiks tokios atspirties. Juokdamosi Alma paėmė talismaną ir damos atsisveikino su burtininke. Kai jie leidosi laiptais žemyn Siuleika toliau Almai aiškino Muritos pranašavimų reikšmę. Alma taip buvo užimta savo bičiulės kalba, kad užmiršo nuleisti vualę ir tokioj išvaizdoj nuėjo ji iki išėjimo. Ji kilstelėjo galvą ir apsiblausė. Širdis perstojo plakusi ir džiaugsminga šypsena nuriedėjo jos veidu. Lordas Gorwick stovėjo prieš ją.

Sujaudintas netikėtos laimės jis pažvelgė jai akysna, paskui ištiesė jai ranką ir sako:

—Galop, tai!

Tuo akimirksniu juodieji eunukai metėsi ant jo, vieni traukė lordą už rankų, kiti griebė jam už gerklės...

—Šalinkimės! Eikime greičiau! — suriko išsigandus Siuleika. — Nuėiskite vualę! — abi damos susėdo kareton ir nuriedėjo apsuptos sargų ir eunukų, numetusių lordą ir paskubinsiu prie karetos.

—Kas tai? — klausė Siuleika.

—Lord Gorwick, apie kurį aš jums kalbėjau.

—Tai jis Konstantinopolyje? Na, tai tikras riteris!

—Aš nedrįstu tikėtis, kad jis padarė tą kelionę manęs dėliai, — sakė Alma.

—O kodėl gi ne? Jis anglų aristokratas. Gi tiems žmonėms nėra kliūčių, by tik kartą jie įsikalė sau ką nors galvon.

Bet Siuleika-Sigfried greit pamiršo jauną lordą; kadangi visos jos mintys buvo užimtos Muritos pranašavimais, kuriems ji akiai tikėjo, o kurie linko prie to, kad dar daugiau atitolinti nuo vargšės Siuleikos savo valdovo ir dievo Abdul-Gamido širdį.

XIII.

Kaip tik lordas Gorwickas atėjo sąmonėn, atsitaisė nuo eunukų užpuolimo, neatidėdamas reikalo, greit nuvyko danų atstovybėn ir pranešė atstovui viską, kas jam pasisekė sužinoti, atidėkojant laimingam aplinkybių nutikimui. Taigi iš danų atstovybės buvo pasiųsta pareiškimas apie išdavimą tokios ir tokios danų pilietės, garmon patekusios prieš jos norą, prievertos jai apgavikų padarytos dėka. Reikalas buvo atliktas, bet vilties pa-

sisekimui atstovas nepridavė jaunam vyriškiui, dėl to, kad gyvendamas senai Konstantinopoly, atsakančiai turkų įstatymų apkainavimą žinojo.

Praėjo keleta dienų, o atsakymo vis nebuvo. Eduaras gavo, tuo tarpu, iš motinos laišką, kurin buvo įdėtas kitas laiškas iš m-me Gallė, adresuotas Londonan lordo vardu. Herecogienė, tarp kitų naujienų, pranešė, kad šeiminkas įstaigos Blockstreetė mr. Kork, Teismo Tardytojo tardyman pareiškė, kad Londono policijos viršininko padėjėjas mr. Elbi buvo vienas jo, mr. Kork'o, pajininkų, bet ta prasme, jog tiesioginių įtarimų jokių nebuvo, — mr. Elbi nepavyko patraukti teismo atsakomybėn, bet nepaisant to jis atleidžiamas nuo užimamos tarnybos pareigų.

Kitam laiške iš Eugenijos Gallė, jam paaiškėjo visa tai, apie ką prašė Alma, kas jau dalinai buvo Eduardui žinoma.

Sužinojęs daktaro Gallė adresą, lord Gorwick padarė jam vizitą. Laimei, abu Gallė buvo namie, kurie ypatingai apsidžiaugė pažintimi su Almos draugu, prie kurios, jų žodžiais, laike plaukimo ant "Hildiz," jie taip prisirišo, tartum tai būtų jų artima gentis.

Eduardas, tarp kitko, jiems pranešė apie pasiųstą iš danų atstovybės pareiškimą, į kurį iki šiol nėra atsako. Daktaras juokdamasis, pastebėjo, kad sultonas apie šį pareiškimą, žinoma, niekuomet nesužinos; kad visos popieros adresuotos sultono vardu, pereina per jo asmeninio sekretoriaus rankas, jo numylėtinis, favorito arba kaip jį vadina vice sultono Arabilzzet; ir visa kas jam nepatinka, metama pintinėn ir niekuomet negauna nė atsakymo, nei sutikimo.

(Daugiau bus)

MOTINOS ELEGIJA

(Kadeto Vitaliaus P. Mičiūno vietų metų sukakties
nuo tragingo žuvimo proga)

Sūneli mano, vienturtėli,
Ilgos dienei be tavęs.
Išsekė visos ašarėlės,
Ir pražiūrėjau akeles.
Į tą takelį, į tą tolį,
Kur išlydėjau aš tave.
Siekiau rankelėms kai prapuolei,
Pilkos minios okeane.
O sunku, sunku motinėlei,
Tiktai šėšėlį pasilikti.
Ar teka, leidžias sau užžėlė—
Negaliu tavęs pasitikt.
Pasakyk, mano mylimiausias,
Bent mielo kapo šalnose:—
Ką jautei skiriantis, brangiausias,
Kai skendo delnas,—delnuose?...
Kai skendo kartą paskutinį,
Ir amžiai užtrenkė vartus...
Ar jautei dūrklą tą plieninį,

Ką širdin smigo toks aštrus?
Nei man gyventi, nei numirti—
Tarp kalavijų, tarp aštrių.
Nei į tą kraštą nusiyrėti,—
Už tavo grabo paslapčių.
Jo dangtį glosčiau apkabintus,
Bet jis neleido pas tave...
Ir šaukiau delnus surakinus,
Alpau tragedijų tvane.
O, sūnužėli, o sūneli,
Kas mano skausmą išroko?...
Gal Lietuvos žalioj girelėj,
Bent gegužėlė iškukoos?
Alyvos šnara tavo kapui,
Kitas godas, kitus kraštus...
O jautriam mano širdies lapui,—
Sega skausmai—savo raštus.

Marija Aukštaitė.

Iš Centro Raštinės

ATEINA DARBYMETIS

Su Sausio 1 d., 1945 metais, prasidės Moterų Sąjungos naujų narių vėjus ir tęsis per šešis mėnesius. Vajaus sąlygos tos pačios, kaip pastarojo vajaus: įsirašiusioms naujoms narėms įstojimas dykai; gi už įrašymą į Pašėlpos bei Pomirtinės skyrius dovana \$25, už įrašymą ne mažiau 15 narių, dovana \$15, o už įrašymą ne mažiau 10 narių dovana \$10.

Kad vėjus mums sektųsi, reikia išanksto apie jį galvoti, planus daryti, ruošti. Be pasiruošimo, be sudaryto veikimui plano darbas neduos pageidaujamo vaisių.

Moterų Sąjungos auginimas yra

rimtas ir svarbus darbas, kurio negalima atidėlioti. Nesirūpinant ir nesi-stengiant gauti naujų narių, organizacija gali susilaukti liūdnų pasekų. Naujos narės yra organizacijos ateitis.

PATAISYMAI IR PATĖMIJIMAI

Centro sekretorė M. Vaičiūnienė perdavė redakcijai "gautas iš Rytų" pastabas dėl jos atskaitos, tilpusios "Moterų Dirvoj," Rugsėjo mėnesį, šių metų. Patikrinus pastabas su tai, kaip atspausdinta "Moterų Dirvoj," pasirodė reikalinga pataisyti trys klaidos, kurios išėjo dėl neapsižiūrėjimo korektūroj.

Pirmiausiai po antgalviu "Iš Centro Raštinės" praleista eilutės, kad tai atskaita Centro Sekretorės, nors kiekvienai gerai žinoma, kad tokias atskaitas tik Centro sekretorė ir tegali "Moterų Dirvoj" talpinti, o ne kas kitas. Pagalios po atskaita gi padėta ir parašas Centro sekretorės.

Toliau pajemose liko praleista nuoma \$67 už Liepos mėnesį namo adresu 1929 So. 49 Ave.

Išmokėjime, 8 kuopos narei Kasinskienei Stellai už 9 savaites \$45. Žodžiai "ir pusę" į eilutę pateko per klaidą.

Be šių pataisymų, statoma taipgi šis klausimas: Už atspausdinimą "Moterų Dirvos" mes mokame Draugas Pub. Co., o ne Catholic Press Society. Kodėl pakeista?

Draugas Publishing Co. jau negyvuoja nuo 1941 metų. Dabar "Drauga" leidžia *The Lithuanian Catholic Press Society* (paprastai, tariama "Catholic Press Society"). Įstaigos administracija reikalauja, kad spaudoj, kur liečiama įstaigos vardas, būtų taip ir rašoma. Dėlto ir Centro sekretorės atskaitoj redakcija visur turėjo Draugas Pub. Co. pakeisti į *Catholic Press Society*. (Truputį gėda, kad čia pat, "Draugo" pašonėje, gyvendamos nepastebėjom, jog dabar "Drauga" leidžia *The Lithuanian Catholic Press Society*).

Nėra spaudos, kurioj nepasitaikytų klaidų. Pasitaiko jų ir "Moterų Dirvoj". Bet redakcijai malonu, jei narės tas klaidas pastebi ir pataiso; vadinasi, skaito savo laikraštį.

Gražu taip pat būtų, jei narės tiek pat pastabumo rodytų ir daug svarbesniuose organizacijos reikaluose, pavyzdžiui, kad ir tuose, kuriuos Centro sekretorė kartas nuo karto kartoja (prašom skaityti ir šiame numeryje).

Tuomet mes galėtumėm statyti pavyzdžių daugeliui ne tik lietuvių, bet ir svetimtaucių organizacijoms.

Redakcija.

PRANEŠIMAI

1) Kuopos, kurios dar yra skolingos už ženklelius, mokesčių knyguotes ir finansų knygos lapus, prašomos tuojau atsilyginti su Centru, kad būtų galima tuos dalykus užbaigti su Gruodžio 31 d., 1944.

2) Keletą kartų rašiau kuopų raštininkėms, kad prisiųstų kokis yra jų pašto zone numeris. Kai kurios net atsakymo iki šiol nedavė. Nuoširdžiai prašau tuojau po Sausio 1 d., 1945, prisiųsti savo kuopos finansų raštininkės adresą su pašto zone numeriu, nes reikės visų kuopų raštininkėms adresus paskelbti "Moterų Dirvoj" apie Vasario m. 1945 m.

3) Pasibaigus 1944 metams, prašau visų kuopų raštininkų (pagal seimo nutarimą) prisiųsti savo kuopos narių stovį, kad būtų galima palyginti su Centro knygomis.

4) Kuopų raštininkės, kurios prieš savęs neturite ligonių blankų, mirties liūdymo blankų, mokesčiams siųsti lapų, persikėlimo arba pomirtinės paveldėjų blankų, užsisakykite iš anksto ir nelaukite tol, kol priseina reikalas. Kai kurios kuopų raštininkės laukia ir tada su dideliu šturmu rašo, greičiau reikalauja. Kodėl iš anksto tuo nepasirūpinti?

5) Šiuomi pranešu, kad visos senos konstitucijos jau išsibaigė. Centre randasi tikrai mokesčių knyguotės.

6) Kada siunčiat Centrai naujos narės vardą, tai visuomet reikia parašyti: vardas ir pavardė pilnai, ir tuojau prisiųsti jos adresą redaktorei "Moterų Dirvos."

7) Ligonų blankas ir naujų narių

aplikacijos reikia (pagal seimo nutarimą) siųsti tiesiog Centro daktarei, o ne Centro raštininkei.

8) Kada narė suseraga, reikia tuojau išpildyti blanką No. 1. pirmas ir pasiųsti Centro daktarei. Po to blanka No. 2 turi būt Centro daktarei siunčiamos kas dvi savaitės reguliariai. Blanka No. 3 turi būt išpildyta pilnai ir aiškiai ir tuojau pasiųsta Centro daktarei. Kada narė pasiduoda į ligoninę, tai kuomet apleidžia ligoninę, turi išgauti iš ligoninės paliudymą, kada pasidavė į ligoninę ir kada išėjo ir pasiųsti Centro daktarei. Kada narė miršta, tai reikia turėt daktaro, kunigo ir graboriaus paliudymą (Centras turi tam tikras blankas. Kurios

kuopos dar neturi, praneškite, o aš prisiųsiu), narystės paliudymą, kurį Centras išdavė narei, ir "Death Certificate" iš Health Department. Centro daktarė dažnai nusiskundžia, kad ligonių blankos būna jai prisiųstos labai suvėlintos. Pagal seimo nutarimą, jeigu ligonės blankos bus suvėlintos, narė pašelpos negaus.

9) Moterų Sąjungos Centro Raštinėje dar randasi daug organizacijos jubiliejinės knygos. Kas dar neturi, gali gauti už 50 centų. Kuopos, arba pavienės narės, gali taipgi gauti centre Moterų Sąjungos himną. Viena kopija kainuoja 50 centų.

Marijona Vaičiūnienė,
Centro raštininkė.

Kuopose ir Apskrityse

KADETAS VITALIS P. MIČIŪNAS

Vienerių metų žuvimo sukakties proga

NEW BRITAIN, Conn.—Praėjusių metų Spalių 28 diena buvo katastrofinga kadetui Vitaliui P. Mičiūnui. Kai skrido vos tik 100 ar 200 pėdų aukštumoje, lėktuvui sugedus, išsoko su parašytu, bet tas neatsidarė ir kadetas Vitalis P. Mičiūnas nukrito žemėn, sutikdamas netikėtą mirtį Bush Field, Augusta, Georgia.

Tos dienos vakarą, pas malonius kadeto Vitalio tėvelius, Antaną ir Bronę Mičiūnus, buvo susirinkę artimieji jų bičiuliai. Būta palaimintoji nuotaika. Niekas dar nežinojo apie baisią nelaimę. Tačiau, gerosios motinos širdis jautė, kad kas tokio nelaimingo atsitiko, nes buvo labai susirūpinusi ir nerami.

Rytojaus sulaukus Mičiūnai gavo širdį liūdną žinią.

Iškilmingai palaidotas ir su militarinėmis garbėmis

Kadetas Vitalis P. Mičiūnas Lapkričio 3 dieną iškilmingai palaidotas iš Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčios, kurioje, jaunas būdamas, tarnavo šv. Mišioms.

Iš bažnyčios keturi kunigai ir didžiulė žmonių minia palydėjo jaunuolio sparnuočio Vitalio P. Mičiūno palaidojimą į Šv. Marijos kapines, kur suteiktos pilnos militarės garbės.

Kadetas Vitalis P. Mičiūnas gimė Birželio 19 dieną, 1922 metais. Baigęs pradinę mokyklą ir New Britain High School su aukštais pasižymėjimais, klausydamas gerųjų tėvelių patarimo, nuvyko į Marianopolio Kolegiją, kur mokėsi vienerius metus. Iš Mariana-

KADETAS V. P. MIČIŪNAS

polio persikėlė į Villanovos Kolegiją, kur per metus ir pusę ėjo inžinierijos mokslus. Buvo talentingas jaunikaitis ir mokslas jam gerai sekėsi. Be to, jis buvęs uolus lietuvis šviesuolis ir dirbęs mylimųjų savo tėvų žemės gerovei. Iš jo tikėtasi ateityje susilaukti stambaus lietuvių darbuotojo ir vado tautai.

Ne žuvo, bet gyvena...

Negalima sakyti, kad kadetas Vitalis P. Mičiūnas žuvo bei dingo iš mūsų tarpo. Ne. Jis ne žuvo, bet mums gyvena nemari jo dvasia, kuri visiems teikia gražaus ir kėlėnų įkvėpimo, nes buvęs skaisčiusis jaunikaitis, mylės visa, kas tik susija su Tėvynės meile ir Dievo garbe.

Todėl, Mičiūnai ir artimieji, neliūdėkite. Nes už a.a. kadeto Vitalio P. Mičiūno sielą, tą pačią Spalių 28 dieną, gedulingos pamaldos buvo Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje, New Britain, Conn., Villanovos ir

Marianapolio Kolegijų koplyčioje. Tikrovėje, Gerasis Dievas jau teikė jam amžinąją ramybę Dangaus Karalystėje, gi jums visiems artimiesiems suteiks palaimintąją paguodą čia, žemėje, gilaus nuliūdimo valandoje. A.T.

NAUJIENOS IŠ MŪS PADANGĖS

WESTVILLE, Ill.—Spalių 3 dieną įvyko kuopos susirinkimas, kurį pirmininkė Vienauskienė atidarė malda, o sekretorė perskaitė pastarojo susirinkimo protokolą. Pažymėtina, kad į šį susirinkimą atsilankė daug narių.

Pirmiausiai peržvelgta kuopos finansinis stovis. Pasirodė, kad tuo atžvilgiu kuopa neblogai stovi. Turi tris Karo Bonus po \$18.50, Westville Banko \$81.01 ir pas išdininę \$5.35.

Nutarta suruošti metinį vakarą prieš Adventą. Įžanga nustatyta 25c. Vakare bus trys geri durų prizai, taigi laimingieji gali tikėtis pigiai gerų dovanų.

—o—

Į susirinkimą buvo atsilankęs ir svečias A. Daugirdas, dienraščio "Draugo" generalinis agentas, kuris tuo metu buvo dienraščio reikalais atsilankęs į Westville. Ragino sąjungietes skaityti ir palaikyti katalikiškąją spaudą. Čia pat kelios sąjungiečių užsiprenumeravo dienraštį. Paskui svečias dalyvavo kuopos arbatėlėje ir kauliukais žaidime. Malonus, šnekus, linksmas svečias. Jis labai gerėjos mūsų miesteliui ir sakė, kad labai panašus į Lietuvos miestelį.

—o—

Spalių 3 d. palaidojom mūsų brangios narės Onutės Aukškalnienės motinėle. Prieš keturis mėnesius mirė jos tėvelis, o dabar ir motinėle. Visa kuopa reiškia nuoširdžios užuojautos savo narei liūdesio valandoje.

Pastaruoju laiku mūs brangi narė Lompienė buvo išvykus į Peoria, Ill., pas savo dukrelę Armonienę. Paviešėjus kiek laiko vėl grįžo darbuotis su mumis.

—o—

Spalių 1 d. įvyko metinė parapijos vakarienė. Kleb. kun. J. Paukštis ir sąjungietės daug darbavos, kad parengimas pavyktų. Taip ir buvo. Kiek vakarienė davė pelno, neteko dar sužinoti.

—o—

Pastaruoju laiku prie kuopos prisirašė dvi naujos narės: Aukškalnienės dukrelė Onutė Galienauskienė ir Mesicikienės dukrelė Agnes Rewiels (?—redakcija). Vadinas, kuopa auga. Gražus pavyzdys kitoms narėms prirašyti savo dukreles prie vienatinės Amerikos lietuvių katalikų organizacijos.—Moterų Sąjungos. *Koresp.*

MARGOS ŽINIOS IŠ MŪS KOLONIJOS

GRAND RAPIDS, Mich.—Spalių 24 d. kp. raštininkės, Albina Driza, namuose įvyko "Pedro Bunco Party." Labai skaitlingas būrys atsilankė ir linksmai praleido vakarą. Visos pavaišintos keksu ir kava, kitos džiaugdamos išlaimėjusios dovanas, dėkojo raštininkei už smagų vakarą. Ačiū ir pirm. Agotai Naudžiūnienei už jos darbą tam vakarui. Visas pilnas paširtas kuopos reikalams.

—o—

Vice pirm. Veronika Gedvilienė buvo sunkiai susirūpinus kadangi jos dukrelė Delores turėjo sunkią operaciją. Bet dabar sveiksta.

—o—

Dviejų mėnesių viltis pranyksta mūsų ilgametei sąjungietei Katarinai Dubinokienei. Jei gavus žinią, kad jos

sūnus S-Sgt. Jonas B. Dubinskas žuvo Rugpiūčio 9, skrisdamas per Vokietiją. Rugpiūčio 9 d. K. Dubinskienei gavo žinią, kad sūnus buvo dingęs, get dabar War Department patvirtino, kad Jonas tikrai žuvo.

S-Sgt. Jonas buvo baigęs Catholic Central High School ir buvo manageris Myers Dime Store.

Dideiame nuliūdime paliko tėvus, vieną seserį ir brolių Pvt. Benedict, kuris randasi Aberdeen proving grounds, Md.

42-ta kp. reiškia užuojautą K. Dubinskienei ir jos visai šeimai.

Koresp. A. D.

KAS NAUJA MŪS KUOPOJ

NEWARK, N. J.—Spalių 12 dieną Moterų Sąjungos 68 kp. įvyko susirinkimas parap. svetainėj. Atidarytas per pirm. Demskienę su malda.

Nutarta turėti kortomis lošimą Lapkričio 26 d. Nutarta aukoti \$5.00 parapijos bazarui. Pirm. E. Demskienė ragino visas nares prie darbo, kad būtų geresnės bazaro pasekmės.

Išrinkta delegatės į apskrities susirinkimą Lindene: E. Demskienė, T. Staugaitienė, M. Stukienė.

Mes, newarkietės, labai dėkingos Linden 53 kuopos sąjungietėms už malonų priėmimą, už skanią vakarienę ir mandagų patarnavimą.

T. S. Korespondentė.

63 KP. ŽINUTĖS

HARRISON-KEARNY, N. J.—Rugs. pabaigoje mirė mūsų kuopos seniausia narė B. Jonaitienė. Ji priklausė nuo pat mūsų kp. susitvėrimo—penkiolikti metai. Kp. užprašė šv. Mišias ir susirinkę narės atkalbėjo rožančių ir dauguma narių palydėjo į amžino poilsio vietą.

Labai apgailestaujame netekę savo narės ir reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrelei mūsų narei A. Buser ir jos šeimai, dėl brangios motinės mirties.

—ooo—

Spalių 22 d. įvyko kortų lošimo vakaras, kuris pavyko neblogiausia. Atsilankė beveik visos narės ir svečių nemažai. Ačiū narėms už pasidarbavimą ypatingai narei A. Žitkienei, kuri išplatino daugiausiai tikietų.

—ooo—

Mūsų narė O. Balčiūnienė susilaukė dukrelės, buvo įteikta dovana nuo kuopos. Sveikiname naują sąjungietę ir linkime sveikai ir stipriai augti.

—ooo—

Mūsų vice pirm. O. Baurušaitienė gavo žinią, kad jos sūnelis Bernardas yra sužeistas Prancūzijos fronte ir gydomas Anglijoje. Reiškiamo užuojautą.

K.

UŽUOJAUTA

CLEVELAND, Ohio. — 36-tos kuopos narei Andriukitis, kuri dirbtuvėje sužeidė koją, reiškiamo gilią užuojautą.

36-ji kuopa.

PADĖKA

Prisėjus pasiduoti operacijai, kurią padarė dr. John F. Ruzic, Šv. Kryžiaus ligoninė, šiuo padėkoju jam už sėkmingą operaciją ir stropų prižiūrėjimą.

Nuoširdžiai dėkoju Šv. Kryžiaus ligoninės vedėjai seselei M. Dorotheai už parodytą mums prielankumą; trečio aukšto prižiūrėtojai seselei M. Dorothy ir jos pagalbininkėms seselėms M. Petronėlei, M. Eugenijai, M. Eulajai, M. Florianai, anestetistei seselei M. Evaristai, kapelionui kun. P. Juškevičiui už kasdien manęs lankymą bei atminimą savo maldose.

Už maldas bei lankymą dėkoju kunigams: J. Prunskiui, K. Bičkauskui iš Indiana Harbor, Ind., P. P. Činikui, M.I.C., prelatui M. L. Krušui, Abromavičiui, kleb. J. Paškauskui netik už aplankymą, bet ir už paraginimą parapijonų per pamokslą pasimelsti už mano sveikatą, A. Zakarauskui ir V. Urbai, Pakalniui iš Brooklyn, N.Y., už paaukojimą dviejų šv. Mišių mano intencija, S. J. Vembrei iš Athol, Mass., už kasdien savo Mišiose padarytą "memento," P. P. Waldron iš St. Columbans, Nebr., ir Moterų Sąjungos Chic. Apskr. už šv. Mišių auką.

Šv. Kazimiero Seserų kongregacijos Motinai M. Juozapai ir seselėms: M. Aloizai, M. Ritai, M. Immakulatai, M. Stanislovai, M. Adelei, M. Editai, M. Veronikai, M. Prudencijai, M. Laurai, M. Ludvinai, M. Simonai, M. Serafinai, M. Ambrosinai, M. Patricijai, M. Leonai, M. Julijai, M. Leokadijai, M. Germanai, M. Venerandai, M. Jeronimai.

Už pareikštą užuojautą ir dovanas: Moterų Sąjungos Centro Valdybos narės: pirm. Elz. Paurazienei ir direk. V. Stapulionienei, vice pirm. J. Čepulienėi, rašt. M. Vaičiūnienei, išd. E. Statkienei, direk. M. Paukštiei, redaktorei S. Sakalienei ir A. Paurazienei už sudėtinę dovaną, Moterų Sąjungos 67-tai kuopai.

Už lankymą, gėles bei dovanas: M. Paukštiei, E. Statkienei, S. Sakalienei, K. Sriubienei, V. Galnaitėi, E. Daunorienei, A. Aleksiūnienei, L. Krikščiūnienei, V. Kutchins, M. Šrupšienei, M. Gerdžiūnienei, P. ir P. Vaičiūniams, Ignatavičienei, O. Macaitėi, S. Mockaitėi, A. Draugeliams, Chester Cline šeimai, laidot. direk. ir jo

žmonai Ant. ir Ag. Petkams, jo broliui ir brolienei Aug. ir Dorothy Petkams, Wm. D. Laing šeimai, Thos. L. Brady šeimai, Geo. Schreier šeimai, Jos. Mondrezejewski šeimai, J. Machtemes šeimai, Ed. Unger šeimai, Ant. ir Benignai Zalatoriams, A. ir M. Kairiams, O. Mockienei, U. Mockienei, M. Shields šeimai, M. ir M. Račkams. S. Davidauskieni, S. Diržių šeimai, dr. Kulio žmonai Editai Kulienei, Jos. McNamara šeimai, dr. ir Mrs. E. Chesrow.

Už lankymą, kas patrumpino mano sergančias valandas: dainininkei M. Janušauskieni, varg. B. Janušauskui, G. Steikūnaitei iš Indiana Harbor, Ind., A. Marcinkevičienei, Mrs. D. Shannon, Alb. Žagūnienei, E. Blaha, E. ir P. Maskolaičiams, O. Ludviničiui iš Linden, N. J., Onai Butkieni, M. Aitutienei, R. Mazeliauskieni,

Mad. Zimmer, Esther Carpenter, Elz. Samienei ir kitiems.

Už pareikštas užuojautas laiškas ir atvirutėmis: Nausėdienei, seselėms M. Almai ir M. Jeremijai iš Baltimore, Md., M. Jokubaitei iš New Haven, Conn., B. Ličkus iš Chesterton, Ind., B. Patrick, A. Mineigieni, V. Liutkieni iš Worcester, Mass., Mrs. B. Vallis, A. Šatkieni, T. Baubkieni, Mary Chasas iš Cicero, Louise Petz ir Miss Gertrude Cieplucha abiems iš Oak Forest, Ill., Dale Vaikutis ir kitiems.

Albina Poškienė.

BROOKLYN, N.Y. — Šiuomi noriu padėkoti mieloms sąjungietėms 35-tos kuopos už didelę užuojautą man dėl mirties mano dukrelės, už šv. Mišių auką ir kitą, kas mane ramino ir teikė jėgų didelio liūdesio valandose.

Ona Bartulienė.

Pažangioji šeimininkė

KIMŠTI VERŠIENOS ŠONKAULIAI

Veršienos šonkauliai turi būti viename gabale. Iš vakaro reikia mėsą nuplauti ir apšlakstyti išrūgomis, arba raugintu pienu, ir pasūdyti.

Kitą dieną nuo išorinės pusės nuimti plėvę, saugojant, kad nepasidarytų skylių. Pridėti kamšalo, užsiūti, apdėti piaustytais lašiniukais ir kepti pečiuje, dažnai aplaistant taukais. Kad nedegtų, galima įpilti truputį vandens. Prieš kepimo pabaigą mėsa apiplišti smetona, įdėti truputį miltų ir įpilti rasalo, kad būtų užtektinai soso.

Kamšalą daryti šiaip: sumalti veršienos mėsos, įdėti sviesto, įmušti vieną kiaušinį, du šaukštus pyrago (bal-

tos duonos) džiovėsių, du šaukštus smetonos. Pirmiausiai reikia sviestą ištrinti, paskui sudėti sumaltą mėsą, kiaušinį, džiovėsius ir smetoną. Viską sudėjus gerai išmaišyti, pridėti pipirų, pagal skonį, ir žalių krapų.

Prie šio kepsnio galima duoti taukuose spirgintos bulvės, rauginti kopūstai bei kitokios daržovės.

ŠILTAS BULVIŲ UŽKANDIS

Imame vidutinio didumo bulves, švariai nuplauname ir išverdame pasūdytame vandenyje. Geriau yra nedavirti, kad šakute duriant, viduryje da būtų kietas.

Kai bulvės išvirus, nusunkti vandenį ir duoti pravėsti. Po to nulupti ir supiaustyti plonomis riekėlėmis.

Išmirkyti porą silkių, nulupti, išrinkti kaulus ir supiaustyti mažais ketvirtuotais gabaliukais. Be to, supiaustyti smulkiai porą galvėlių svogūnų ir paspirginti svieste. Po to, imti emaliuotą puodą, ant dugno padėti truputį sviesto ir įšildyti. Paskui dėti eilę bulvių, eilę silkių su svogūnais ir užbarstyti truputį pipirų. Taip sudėti visas bulves, silkes ir svogūnus. Viršu užbaigti bulvėmis. Paskui užpilti smetonos, galima ir rukščios pridėti. Smetonos pilti tiek, kad beveik apsemtų bulves. Ant viršaus uždėti kelis gabalėlius sviesto. Taip paruoštą dėti į pečių ir kepti gerą pusvalandį. Į stalą duodasi kartu su indu, kuriame kepė.

KADA ŽMONĖS IŠMOKO DUONĄ KEPTI

Duona yra senovės graikų išradimas. Iš jų duoną kepti išmoko romėnai. Šiaurės Europos gyventojai anais laikais maitinosi augalais ir sumedžiotais gyvuliais. Prie jų priskaitomi ir senovės lietuviai.

Grudams malti senovėje buvo va. tojamos labai paprastos rankinės grynios. Statyti vėjinius malūnus grūdams malti europiečiai išmoko iš saracenų (arabų).

Duona jau nuo senų laikų buvo kepama apvaliais kepalėliais. Kepalai buvo ne raikomi, bet laužomi. Ilgą laiką duonos plutos per puotas atstodavo lekštes. Tokios lekštės po pokylio būdavo išdalinamos pavargėliams.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUG. 24, 1912 & MARCH 3, 1933.

Of "Motery Dirva" (Women's Field) Published monthly at Chicago, Ill. for the month of October, 1944, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Mrs. Sophia Sakalas, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Editor of the "Motery Dirva" (Women's Field) and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher: American Lithuanian R. C. Women's Alliance.

Editor: Sophie Sakalas, 2317 So. Hoyne Ave., Chicago, Illinois.

Managing Editor: None.

Business Manager: None.

2. That the owners are: American Lithuanian R. C. Women's Alliance; Pres. Elizabeth Paurazas, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich.; Sec'y Mrs. Mary Vaičiūnas; 4559 S. Paulina St., Chicago, Ill.; Treas. Helen Statkus, 4559 S. Paulina St., Chicago, Illinois.

3. That the known bondholders, mortgagees, and others security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for which such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by her.

Mrs. Sophia Sakalas, Editor

Sworn to and subscribed before me this 23rd day of October, 1944.

Peter P. Cinikas

Notary Public

(My Commission expires Feb. 26, 1945)